

Tato skutečná událost se stala v květnu 1945. V té době bylo už jisté že kapitulace velkoněmecké říše klepe na dveře a její konec je otázkou několika dnů. Na silnicích se už nekontrolovatelně a zmateně pohybovala německá armáda která se snažila vyhnout prostorům kde se vyskytovala armáda sovětská a chtěla se dostat do oblasti armády amerických vojsk. V té době opět projížděl po trati C. Budějovice - Linzec transport smrti, který od někud někam vezl trestance z koncentračního tábora.

Na úseku trati mezi Netřebicemi a Kaplicí armáda generála Vlasova tento vlak zastavila a otevřela dveře vagonů a tím vlastně jim zároveň otevřela cestu ke svobodě. Co se stalo s německými vojáky, kteří tvořili doprovod transportu, nevím. Jedna verze říká, že je vlasovci zlikvidovali. Osвобоzení vězňové byli následně shromážděni na fotbalovém hřišti ve Velešíně. Oblečení trestanců byly dlouhé kalhoty a dlouhé sako. Byl to shodný oblek jako měli ti trestanci, kteří byli v úzoru vyhazováni z vagonů „transportu smrti“ který projížděl po stejné trati. Napadá mne myšlenka, že mohlo jít o lidi ze stejného transportu - jen s tím rozdílem, že tito byli živí a svobodní.

Protože u nás ve vsi byl v této ^{době} neobsazený

selský statek, vyzvedli jsme si na hřišti asi 150 už volných vězňů a ubytovali v tomto volném objektu.

Bylo by asi na místě, abych vysvětlil, proč byl jmenovaný statek volný. Jednalo se o hospodářskou usedlost s polnostmi a loukami asi 20 ha a obhospodařovaly ji tři ženy. Je zřejmé, že tak velkou výměru nestacily řádně obdělávat a tudíž neplnily vrchní zemědělské dodávky. To vedlo k tomu, že jim Němci našli náhradní bydlení ve Velešíně a statek obsadili rakouským Němcem. Když tento nový hospodář (za těch pár let dokázal, že sedlačině rozumí, šel se se sousedy a pomohl vzhledem k svému postavení mnoha lidem ve vsi) ^{se} přesvědčil, že konec války je reálný, naložil si svůj majetek na dva selské vozy a vrátil se zpět do Rakouska. Q tato událost časově korespondovala s popisovanou příhodou.

Vrátím se zpět na hřiště, kde byli vězňové shromážděni. Občas se na hřišti objevilo nákladní ^{auto}, které přiváželo další vězně. U jednoho takového příjezdu se udála zajímavá věc. Když z auta vystupovali vězňové, nastalo u jedné skupině odpočívajících vězňů náhlé oživení a skupinka se vydala k vystupujícím, stejně odděleným, a na-

padla je esšálky a bila je rukama. Ti napadení byli, jak jsme se později dověděli, tak zvaní kápové, kteří byli pozráni. Podle doslechu byli tito zavřeni ve vězení ve Velešíně a byli zde mláceni našimi lidmi. O jejich dalším osudu nevím.

Když jsme vedli přidělené vězně ze hřiště do Horních Svinců - vzdálenost byla asi 3 km - tak se snažilo několik vězňů utéct. Chytit je nebylo těžké. Po krátké době jsme je dostihli a vrátili do skupiny. Bylo vidět, že nám nevěří a že se stále bojí. To bylo pochopitelné po všech těch strastech a nezměrném utrpení co zažili. Jejich nedůvěra však pomalu mizela a začala se u nich projevovat vděčnost a radost.

V naší skupině bylo několik Francouzů, Belgičanů a Němců. Nejvíce bylo Rusů a Poláků. Všichni byli váleční zajatci.

Do volných obytných místností a do volných prostorů stáji a stodoly byla na zem rozprostřena sláma, aby neleželi přímo na zemi. Na přikrytí se použily různé deky a všechno dostupné ošacení, které se přiráželo od sousedů. Přesto však toho bylo málo a tak se někteří museli přikrýt slámou. V jedné místnosti byla zřízena provizorní kuchyň

a dobrovolně hospodyně u ní vařily čaj, kávu, brambory a i jiná jídla. A když kuchářky viděly ty zbedouvané lidské trosky, tak by jim bývaly snesly a daly všechno, a tak se mezi polévkami objevovalo vařené, uzené i pečené maso. Všechno jídlo padalo do vězňů jako do studně a to nebylo dobře. Bylo štěstí, že ještě ten večer nás navštívil lékař a poradil co máme vězňům vařit a jaké množství jim podávat. Přestože lékařská rada přišla včas, několik lidí onemocnělo a museli být ošetřeni. Protože už od jejich ubytování uběhlo několik dní a válka mezitím už skončila a repatriační úřad už naše svěřence registroval, chtěli jsme ruské zajatce předat Rusům jejichž vojenský hlavní starosta se ubytoval v Č. Budějovicích. Bylo to ve stejný den kdy Budějovice oficiálně vítaly ruskou armádu.

Naše delegace složená ze 6ti zástupců zajatých ruských vojáků, ze dvou našich krojovaných děvčat a dvou členů, kteří zajišťovali pobyt vězňů, dorazila na vyzdobené budějcké náměstí asi v 10,00 h. dopoledne. Vyhledali jsme velení sovětské armády (bylo tenkrát na náměstí - dům umění) a chtěli jsme

prostřednictvím přivedených ruských zajatců dokladovat postup předání všech zajatců, kteří byli ubytováni u nás ve vsi. Nepochodili jsme. Sovětští důstojníci se s námi ani se zajatými vojáky vůbec nebavili. Jenom si se svými bývalými spolu-bojovníky vyměnili pár strohých slov kterým jsme nerozuměli a odešli. Se smutnými vězni jsme se vrátili s nepořázenou.

V té době se org^{za}anizace, co s vězni, ujal již zmíněný repatriční úřad a určoval jejich budoucí osud. Nám zůstala povinnost dále se starat o bydlení a stravu našich pruhovaných přátel. Jejich počet se stále zmenšovat a tak asi po čtrnácti dnech jich zůstalo jen několik

Práce s našimi pruhovanými přáteli nebyla ani v dané situaci vždy jednoduchá a bezproblémová. I tady to množství lidí bylo složeno z různých charakterů, tak jak to ve skutečnosti bývá, a ty se vždy nemusí snést a vyhovět si. Ale ani tento stav netrval dlouho, protože repatriční komise úspěšně ^{pracovala} ve počet vězňů se zmenšil na těch pár dočasných.

I tito však brzo zmizeli.

Ještě v době, kdy byli všichni vězňové po-

hromadě, jsme si s některými vězni vyměnili adresy abychom se dověděli o jejich dalších osudech. Chtěli jsme vědět kde skončili a jak začali žít ten nový, svobodný život. Přestože jsme s nimi prožili velice krátkou dobu, stačil ten čas aby se navázala nová přátelství a aby tato přátelství přešla do nové poválečné doby. Odešlo od nás několik dopisů na udané adresy, ale nikdo nikdy neodpověděl.

Výjimkou byl jediný Francouz, který nám napsal že u vojáka sloužil jako pilot, že byl sestřelen a zavržen do koncentračního tábora. Poděkoval nám a všechny nás zdravil.

To bylo ukončení příběhu.

Do zase prázdného statku se vrátily jeho majitelky a pokračovaly v klopotném hospodaření. Florian Dax - to byl ten Němec který krátkou dobu na statku hospodařil, doputoval s většími starostmi zpět do Rakouska.